

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1977 Nr. 42

A. TITEL

*Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Verdrag nopens de rechtspositie der krijgsmachten, betreffende de in de Bondsrepubliek Duitsland gestationeerde buitenlandse krijgsmachten, met Protocol van ondertekening;
Bonn, 3 augustus 1959*

B. TEKST

De tekst van Overeenkomst en Protocol is geplaatst in *Trb.* 1960, 37.

C. VERTALING

Zie *Trb.* 1961, 119.

D. PARLEMENT

E. BEKRACHTIGING

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1963, 99.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1960, 37, *Trb.* 1961, 119, *Trb.* 1963, 99, *Trb.* 1965, 216 en *Trb.* 1968, 105.

Voor het op 17 juli 1905 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering zie ook *Trb.* 1975, 148.

Voor het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart zie ook *Trb.* 1973, 109.

Voor het op 28 juli 1951 te Genève tot stand gekomen Verdrag betreffende de status van vluchtelingen zie ook *Trb.* 1971, 148.

Voor het op 1 maart 1954 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1975, 149.

Voor het op 21 december 1959 te Genève vastgestelde Internationaal Radioreglement zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1975, 56.

Het op 12 november 1965 te Montreux tot stand gekomen Internationaal Verdrag betreffende de Verreberichtgeving (laatstelijk *Trb.* 1971, 29) is vervangen door het op 25 oktober 1973 te Malaga-Torremolinos tot stand gekomen Internationaal Verdrag betreffende de Telecommunicatie. De Franse tekst van dit Verdrag is geplaatst in *Trb.* 1974, 198; zie ook *Trb.* 1975, 45.

Bij brieven van 19 september 1968 (Bijl. *Hand.* II 1968/69-9832, nr. 1) zijn de op 14 maart 1968 te Bonn tussen de Nederlandse Regering en de Duitse Bondsregering gewisselde nota's houdende een administratieve overeenkomst als bedoeld in artikel 71, vierde lid, van de onderhavige Overeenkomst medegedeeld aan de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Eveneens op 3 augustus 1959 te Bonn is nog tot stand gekomen een notawisseling tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland houdende:

1. Overeenkomst ter uitvoering van douane- en belastingvoorschriften van de onderhavige Overeenkomst, ten gunste van een krijgsmacht en een civiele dienst (artikel 65 en artikel 67 van de onderhavige Overeenkomst).

2. Overeenkomst ter uitvoering van de bepalingen op het gebied van invoerrechten en de verbruiksbelastingen van de onderhavige Overeenkomst, ten gunste van de leden van een krijgsmacht, van de civiele dienst en gezinsleden (artikel 66 en artikel 3; zesde lid, van de onderhavige Overeenkomst).

Op 25 mei en 24 juni 1976 is te Bonn/'s-Gravenhage tot stand gekomen een administratieve Overeenkomst tussen de Minister van Defensie van het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsminister van Ruimtelijke Ordening, Bouwnijverheid en Stedebouw van de Bondsrepubliek Duitsland inzake de uitvoering van bouwprojecten ten behoeve van en door de in de Bondsrepubliek gestationeerde Nederlandse strijdkrachten krachtens artikel 49 van de onderhavige Overeenkomst. De tekst van de Overeenkomst is afgedrukt in het Duitse „Bundesgesetzblatt” 1976, nr. 42, van 5 augustus 1976.

De Overeenkomst is op 1 juli 1976 in werking getreden.

Op 29 september en 7 oktober 1976 werden te Bonn tussen de Nederlandse Regering en de Duitse Bondsregering nota's gewisseld, houdende een administratieve overeenkomst als bedoeld in artikel 71, vierde lid, van de onderhavige Overeenkomst. De tekst van de nota's luidt als volgt:

Nr. I

9712

Verbalnote

Die Königlich Niederländische Botschaft beehrt sich, dem Auswärtigen Amt folgendes mitzuteilen:

Um für die Mitglieder der in der Bundesrepublik Deutschland stationierten niederländischen Streitkräfte sowie des zivilen Gefolges und ihre Angehörigen die Fürsorge und damit die Aufrechterhaltung der Moral der Truppe zu fördern, schlägt die Regierung des Königreichs der Niederlande der Regierung der Bundesrepublik Deutschland vor, ein Verwaltungsabkommen nach Artikel 71 Absatz 4 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut zu schliessen, das folgenden Wortlaut haben soll:

1. Der niederländischen Organisation „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland“, einer Stiftung, die sich laut ihrer Statuten die Förderung der Jugend- und Jugendlichenfürsorge für Kinder von Mitgliedern der in der Bundesrepublik Deutschland stationierten niederländischen Streitkräfte zum Ziel gesetzt hat, wird dieselbe Behandlung gewährt werden wie den Organisationen, die in Absatz 3 des sich auf Artikel 71 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut beziehenden Abschnitts des Unterzeichnungsprotokoll aufgeführt sind.

2. Die vorgenannte Organisation ist für die Befriedigung der militärischen Bedürfnisse der in der Bundesrepublik Deutschland stationierten niederländischen Streitkräfte erforderlich. Sie arbeitet nach den Richtlinien der niederländischen Truppe und untersteht deren Dienstaufsicht.

3. Die ausschliesslich im Dienst der „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland“ stehenden Bediensteten sind, unbeschadet des Artikels 71 Absatz 6 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut, wie Mitglieder des zivilen Gefolges und die Angehörigen dieser Bediensteten wie Angehörige von Mitgliedern des zivilen Gefolges anzusehen und zu behandeln.

4. Die „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland“ gilt nicht als Bestandteil der Truppe im Sinne von Artikel 41 Absatz 7 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut und ist in bezug auf die

Abgeltung von Schäden nicht von der deutschen Gerichtsbarkeit befreit. Landfahrzeuge, die von ihr betrieben werden, werden als Dienstfahrzeuge im Sinne des Artikels XI Absatz 2 Buchstabe c und Absatz 1 sowie des Artikels XIII Absatz 4 des NATO-Truppenstatuts angesehen.

5. Die Botschaft wird dem Auswärtigen Amt die Orte in der Bundesrepublik Deutschland, in denen die „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland“ ihr Hauptquartier und Zweigstellen ihren Sitz haben werden sowie die Personalien der bei dieser Einrichtung beschäftigten Personen und gegebenenfalls spätere Veränderungen mitteilen.

6. Dieses Verwaltungsabkommen tritt am Tage des Eingangs der Antwortnote des Auswärtigen Amts bei der Königlich Niederländischen Botschaft in Kraft.

Falls sich die Regierung der Bundesrepublik Deutschland mit den in den Nummern 1 bis 6 enthaltenen Vorschlägen einverstanden erklärt, werden diese Verbalnote und die das Einverständnis bestätigende Antwortnote des Auswärtigen Amts ein Verwaltungsabkommen im Sinne des Artikels 71 Absatz 4 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut zwischen der Regierung des Königreichs der Niederlande und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland bilden.

Die Königlich Niederländische Botschaft benutzt diesen Anlass, das Auswärtige Amt erneut ihrer ausgezeichneten Hochachtung zu versichern.

Bonn, den 29. September 1976

*An das
Auswärtige Amt
5300 BONN*

Nr. II

AUSWÄRTIGES AMT
514-554.60/2 NLD

Verbalnote

Das Auswärtige Amt beehrt sich, den Empfang der Verbalnote der Königlich Niederländischen Botschaft vom 29. September 1976 – Nr. 9712 – zu bestätigen, mit welcher die Regierung des Königreichs der Niederlande vorschlägt, ein Verwaltungsabkommen nach

Artikel 71 Abs. 4 des Zusatzabkommens zum NATO-Truppenstatut zu schliessen, das folgenden Wortlaut haben soll:

(zoals in Nr. I)

Das Auswärtige Amt beehrt sich, der Königlich Niederländischen Botschaft mitzuteilen, dass sich die Regierung der Bundesrepublik Deutschland mit dem Vorschlag der Regierung des Königreichs der Niederlande einverstanden erklärt. Demgemäss bilden die Verbalnote der Königlich Niederländischen Botschaft vom 29. September 1976 – Nr. 9712 – und diese Antwortnote ein Verwaltungsabkommen zum NATO-Truppenstatut zwischen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland und der Regierung des Königreichs der Niederlande.

Das Auswärtige Amt benutzt diesen Anlass, die Königlich Niederländische Botschaft erneut seiner ausgezeichneten Hochachtung zu versichern.

Bonn, den 7. Oktober 1976

*An die
Königlich Niederländische Botschaft*

De vertaling in het Nederlands van de nota's luidt als volgt:

Nr. I

9712

De Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden heeft de eer het Ministerie van Buitenlandse Zaken het volgende mede te delen:

Ten einde voor de leden van de in de Bondsrepubliek Duitsland gelegerde Nederlandse strijdkrachten en voor de leden van de civiele dienst, alsmede hun gezinsleden, de sociale zorg en daardoor de handhaving van het moreel van de strijdmacht te bevorderen, stelt de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden aan de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland voor, een administratieve overeenkomst krachtens artikel 71, vierde lid, van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag te sluiten, waarvan de inhoud als volgt luidt:

1. De Nederlandse organisatie „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland”, een stichting die zich krachtens haar statuten ten doel

stelt het sociale jeugdwerk ten behoeve van de kinderen van de leden der in de Bondsrepubliek Duitsland gelegerde Nederlandse strijdkrachten te bevorderen, geniet dezelfde behandeling als de organisaties die in punt 3 van het op artikel 71 van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag betrekking hebbende gedeelte van het Protocol van Ondertekening zijn genoemd.

2. De bovengenoemde organisatie is nodig om te voldoen aan de militaire behoeften van de in de Bondsrepubliek Duitsland gelegerde Nederlandse strijdkrachten. Zij verricht haar werkzaamheden in overeenstemming met de voorschriften van de Nederlandse strijdmacht en is onderworpen aan haar toezicht.

3. De uitsluitend in dienst van de „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland” zijnde personeelsleden dienen, behoudens artikel 71, zesde lid, van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag, als leden van de civiele dienst te worden beschouwd en behandeld, en hun gezinsleden als gezinsleden van de leden van de civiele dienst.

4. De „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland” wordt niet beschouwd als onderdeel van de strijdmacht in de zin van artikel 41, zevende lid, van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag, en is ten aanzien van de vergoeding van schade onderworpen aan de Duitse rechtspraak.

De door haar gebruikte voertuigen worden beschouwd als dienstvoertuigen in de zin van artikel XI, tweede lid, letter c, en eerste lid, alsmede van artikel XIII, vierde lid, van het NAVO-Statusverdrag.

5. De Ambassade stelt het Ministerie van Buitenlandse Zaken in kennis van de plaatsen in de Bondsrepubliek Duitsland, waar het hoofdkantoor en de bijkantoren van de „Stichting Jeugdwerk West-Duitsland” worden gevestigd, alsmede van de personalia van de bij deze vestiging betrokken personen, en van eventuele latere wijzigingen.

6. Deze Administratieve Overeenkomst treedt in werking op de dag waarop de antwoordnota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken door de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden is ontvangen.

Indien de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland met de onder nummers 1 t/m 6 genoemde voorstellen instemt, zullen deze nota en de nota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken waarin de instemming wordt betuigd, een administratieve overeenkomst als bedoeld in artikel 71, vierde lid, van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag, tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland vormen.

De Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden maakt van deze gelegenheid gebruik om het Ministerie van Buitenlandse Zaken opnieuw te verzekeren van haar bijzondere hoogachting.

Bonn, 29 september 1976

*Aan het Ministerie
van Buitenlandse Zaken
5300 BONN*

Nr. II

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
514-554.60/2 NLD

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer de ontvangst te bevestigen van de nota van de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden van 29 september 1976, nr. 9712, waarin de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden het voorstel doet een administratieve overeenkomst krachtens artikel 71, vierde lid, van de Aanvullende Overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag te sluiten, waarvan de inhoud als volgt luidt:

(zoals in Nr. I)

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden mede te delen dat de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland akkoord gaat met het voorstel van de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden. Dienovereenkomstig vormen de nota van de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden van 29 september 1976, nr. 9712, en deze nota een administratieve overeenkomst bij het NAVO-Statusverdrag tussen de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken maakt van deze gelegenheid gebruik om de Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden opnieuw te verzekeren van zijn zeer bijzondere hoogachting.

Bonn, 7 oktober 1976

*Aan de Ambassade
van het Koninkrijk der Nederlanden*

De in de nota's vervatte overeenkomst behoefde ingevolge artikel 62, eerste lid, letter *b*, van de Grondwet niet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens in werking te treden.

Uitgegeven de *negende* maart 1977.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.